

چيروڪه ٺه

هفته نامه يه كي ٺه ليڪٽرونيي تايهت به چيروڪي کارگه ييهه؛ نهه.

٤١ مهه ي ٢٧١٨

ژماره

٤٦

چيروڪ نووساني ٺهه ژماره يه:

چنوور ناسري
بيژهن رهحمانى
ناسر فهتحي
شهرمين سالحي
رهحمان جهنگ
زانا شهريفيان
جيگر بهختيار
فهراه سالهحي فهه
منيره فهيزه
سكاله راد
سهيد كهيوان قورهيشي
سهيفولا ساعيدموچشي

ويتنه ي رووبه رگ:

Michael Milfeit

به تامي چيروڪ:

لاپه ره ٤١ ...

ٺاماده کاران: ٺه مير سيرا جهدين، ناسر فهتحي

RAWZHISM

چيروكه له

حهفته نامه يه كي ئه ليكترؤني تايبته به چيروكي كارگه ييه؛ نهه.

• ئەم ژماره يه ي چيروكه له پيشكه شه به رؤژي جيهانيي زمانى دايكي

• چيروكي كارگه يي

• به تامي چيروك

• ئاماده كاران:

ناسر فه تحي

ئهمير سيرا جه دين

٤ي ره شه مه ي ٢٧١٨

ئاماده كردن و بلاو كردنه وه ي؛ لاپه رهي هونه ري و ئه ده بي راويزيسم

"وانه ی گریان"

هه وه ل پۆژی بوو له قوتابخانه وه دههاته وه. له پشت ده رکه وه دهنگی گریانى دههات.
به ره وپیری چووم له باوهشی کهم و ماچی کهم؛ کهچی پالیکی پیوه نام و گوتی: "منت خوش
ناوی؟ دهتههوی کوردیم له بیر بچیته وه و تۆش بچی بی به دایکی مندالی دیکه!!!"

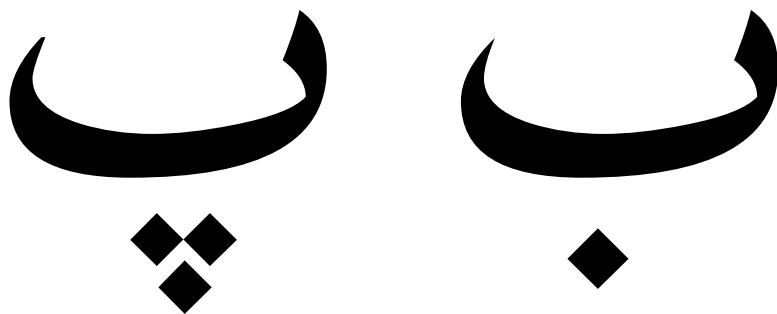
✍ چنوور ناسری

ئا

"ئهو چیرگانهی توره مهیان فهوتا"

ولات بێ دهنگ بوو؛ دهتگوت ئاشه ئاوی که وتوووه! ئاغای نه سیری کاترمیر دوا زدهی نیوه شه و گه یشته ئه و بهری چۆمی. ئیوارێ پیش تاریکان، له سه لماس را وه پری که وتبوو. نه به ناردنی زۆره ملی و ناقایلییه که ی هه وه لینی، نه به خوشه ویستی و تیکه لاوییه که ی ئیستای! یه که م جار که به پرسی ئیداره ی پهروه رده پیی گوت؛ دییه کی سه رچۆمی مه جیدخانت بو وانه گوتنه وه وه بهر که وتوووه؛ کفری شه ددادی ده کرد. یه که به خۆی له وه بهری چۆمی را هه رای گه میه وانه که ی کرد؛ بێ بیپه رینیتته وه. به فر ئه رزی نه گرتبوو؛ سه ره رای ئه وه، له سه رمان دم و چاوی ره ش هه لگه را بوو. ده رسی له ئاریا ده پرسییه وه. ئاریا خویندنه وه که ی زه عیف بوو. ئاغای نه سیری لیبی تووره بوو و گوتی: ئاریا بو له مایی ده رسه که ت حازر نه کردووه؟! ئاریا له حالیکدا قامکی په نجه مۆری ده ستی راستی هه لینابوو؛ به شه رمه وه گوتی: "تا غا ئیجازی! شه که ت بووده م." ئاغای نه سیری چاوه کانی پر بوو له ئاو! مچروو کییک له به ری پیی هات و له ته پلی سه ری چوو ده ری. باوه شی به ئاریا دا کرد و هینده ی هه ژاریی ئاریا کان هه نیسکی دا. ئاریا رۆژی دۆینی تا درهنگان بو چه وه ندهر هه لقه نده وه، یاریده ی باوکی ووانی دا بوو. کاتییک چاوه دیری وه زاره تی پهروه رده، نار په زایی خۆی له چۆنیه تی زمانی ئینگلیسی منالانی فیگره ده بری؛ ئاغای نه سیری له ولام دا، گوتی: تا ئه وده مه ی، منی تورک، به زمانی فارسی، به مندالی کورد، وانه ی ئینگلیسی، بلیمه وه؛ چاوه روانی ئه وه ت نه بی؛ چۆنیه تی فیگراری، له وه با شتر بی!

بیرهن ره حمانی

(١)

"وهی مه مان سووسک"

به زمانی مه مانی رۆژی جیهانیی زمانی دایکیی پیروژ کرد.

(٢)

"که پرو لاله کانی جیهان یه کگرن"

له سه ر سنووری نیوان ساردخانه و گهرمخانهی دۆزهخ، له لا سارده که ی، کاری ئه وه بوو زوو زوو ئه وه رسته یه ی خواره وه له سه ر سه هۆله کان بنووسیته وه: "وه ک چۆن زمانی دایکیی هه موو که پرو لاله کانی دنیان یه ک شت بوو؛ ئاوا زمانی دایکیی هه موو داگیر که رانی دنیاش یه ک شت بوو."

(٣)

"زمانی دایکیی دایکی"

به مندالی پیش ئه وه ی زمان بگری، زمانی دایکیان بریبوو و له گه ل دایکی بو دوور که یه کیان دوور خستبوونه وه و هه ره شه یان لی کردبوون که ئه گه ر له و دوور که یه بیته ده ری ده تانکووژین. ته مه نیک تیپه ریوه و هیشتا دایکی باش له زمانی خه لکی ئه و دوور که یه تی ناگا؛ به لام بوخوی جگه له وه ی زمانی خه لکی ئه و دوور که یه باش فیرووه، زور به باشیش به هه ردووک زمانی دایکیی خوی ده دوی. زمانی جهسته ی دایکی و زمانی دایکیی دایکی.

ناسر فه تحی

ت

ج

"دوایین وانه"

مامۆستای بیرکاری بوایه ت ئه وهنده
 بیههست و مپروومۆچه. هه چهند لاواز و
 بیپۆح بوو به لام زۆر سه رنجراکیش و جوان
 خاس بوو زۆربه ی کچه کان خوشیان
 ده و یست. منیش سووکه ههستیکی نامۆم
 بوی هه بوو، که له خوشه ویستیش
 نه ده چوو. بوونی ئارامی و دلخۆشی
 پیده به خشیم. هه موو کات پیش
 ده سپی کردنی هه ر وانه یه ک، وانه که ی شی
 ده کرده وه، به لام ئه و پۆژه بی ئه وه ی هیچ
 وشه یه ک له سه ر وانه که بلیت، له پرووی
 ده فته ره که یه وه ناویکی هه لپژارد و گوتی:
 پرووناک بیخوینیتته وه! پرووناک
 خویندنه وه ی زۆر باش نه بوو و کاتی
 وانه یه کی ده خویندنه وه قوتابییه کانی بیزار
 ده کرد. پرووناک دهستی کرد به
 خویندنه وه. مامۆستا دیسان له
 په نجه ره که رامابوو، پرووناک به دهنگیکی
 کز و لاوازه وه وانه که ی ده خویندنه وه. من و
 زۆربه ی قوتابییه کانی دیکه سه رنجمان
 خستبووه سه ر مامۆستا و ئاگامان له
 وانه که نه بوو. زۆر جار ئه گه ر قوتابییه ک
 ئاگای له وانه یه ک نه ده ما مامۆستا به
 توندی لپی تووره ده بوو. ئه و پۆژه که س
 سه یری کتیبه که ی نه ده کرد، مامۆستا
 به شیوه یه کی سه رسوورپه ینه ر،
 سه رنجراکیش ببوو. ده لپی هه موو چه زیان
 لیبوو لیبان تووره بیت. پرووناک به رده وام
 بوو له خویندنه وه و مامۆستایش له ماق
 بوون له په نجه ره که و ئه و قوتابیانه ی له
 چه وشه که وه رزشیان ده کرد. له پر وه خۆی

ورده ورده خۆمان بۆ تاقیکردنه وه کانی
 زانکو ئاماده ده کرد. زۆربه ی وانه کانمان
 کۆتایی پی هاتبوو. وانه ی زمان و
 ئه ده بیاتی فارسی گه یشتبووینه به شی
 ئه ده بیاتی گێرانه وه و چیرۆک، که له
 کۆتاییه کانی نزیک ده بووینه وه. زۆربه ی
 مامۆستا کانمان کورد بوون به لام
 مامۆستای زمان و ئه ده بیاتی فارسی کورد
 نه بوو. به فارسی قسه ی ده کرد به شیوه ی
 ئه دا کردنی وشه فارسییه کانیدا بۆمان
 ده رکه وتبوو که فارسیش نییه. هه موو
 جاری پیی ده گوتین هه ول بدن به باشی
 فیری نووسین و خویندنه وه ی زمانی
 دایکیتان بین. من جار جارئ شیعه ره
 فارسییه کانی خۆم پیشان ده دا، به لام
 ناوچاوی گرژ ده کرد و ده یگوت: تۆ زمانی
 خۆت هه یه هه ول بده شیعه ره کانت به
 زمانی خۆت بنووسی! هه ر کات لیمان
 ده پرسی خه لکی کوپیه پرووی
 وه رده سوورپاند و بیده نگ سه یری
 په نجه ره که ی ته نیشتی ده کرد،
 هه ناسه یه کی قوولی هه لده کیشا و دواتر
 ده یگوت: با درێژه به وانه که مان بده ین.
 هه موو قوتابییه کانی کنجکۆل کردبوو،
 به لام جگه له گوتنه وه ی وانه کان هیچ
 قسه یه کیتری نه ده کرد. هاوړپکانم پییان
 ده گوت: "رۆبات" چون قه ت پیکه نییمان له
 ده می نه بیستبوو. ده یانگوت: ده بوا

هاتهوه و دهستی برد بۆ دهفتهری وانه کان و ناوی منی خویندهوه. سهرهتا ترس دایگرتم چون کوتایي هیله کهی پروناکم بۆ نه ده دوزرایه وه، به لام خیرا بی ئه وهی ماموستا ههستی پیبکات هاوری کهم هیله کهی پیشان دام. ههستی کی خوشم هه بوو، به خۆم گوت: ده بی به جوانترین شیوه بیخوینمه وه.

"به داخه وه! سیاچاره یی ئیمه ئه وهیه فیروونمان داناوه بۆ سبه یینی و به خۆمان ده لئین هیشتا کاتمان ههیه و سبه یینی فیرو ده بین. ئیستا ئیوه ده بینن ئاکامه کهی چییه! ئیستا چیتر کهس ناتوانی بلئی سبه یینی فیرو ده بم. بۆ ئیوه هیچ سزایه ک له وه خهراپتر و تالتر نییه که داواکارن رۆله ی ئه م نیشتمانن، که چی خویندن و نووسین به زمانی زگماکیان نازانن و ناتوانن بخوینن و بنووسن، به م حاله وه ته نیا ئیوه خهتابار نین..." ماموستا دهستی راکیشا و په نجه ره که ی کرده وه. پۆله که بیده نگ ببوو، منیش سهرم له سهر کتیبه کهم هه لگرت و بیده نگ بووم، پیم وابوو دهیهه وی ناویکی دیکه بخوینیته وه. کزه بایه کی فیئک به نیو پۆله که دا بلاو بووه وه. ماموستا گوتی: به رده وام به له خویندن!

"ماموستا هامیل به بی هیچ راوه ستانیک له سهر جوانی و پاراوه یی ئه م زمانه زگماکیه ی ئیمه، ده دوا و ده یگوت: ههر نه ته وه یه ک زمانی خۆی له بیر بکات

وه کوو به ندییه که، که کللی به نده که ی بزر کرابیت. پاشان کتیبی ریزمانی هه لگرت، وانه که ی بۆ خویندینه وه. بۆ هه وه ل جار من وانه که زۆر باش فیرو بووم. ههر شتیک ئه و ده یگوت به لامه وه زۆر ئاسان بوو. له ژیاندا وه بیرم نایه ت قهت به و راده یه به شه وقه وه سرنجم دابیته وانه ی ریزمان. ده تگوت ماموستا دهیهه وی له دوایین رۆزی مانه وه یدا ته وای زانیاری خۆی له بابه ت زمانه وه به ئیمه راگویزی و له میشکمانی بخت. پاش ئه وه ی وانه کوتایي هات، نۆره ی ته مرینی نووسین هات. له و ماوه یه دا بیده نگیه ک به سهر پۆلدا زال بوو که جگه له جیره ی کیشانی پینووسه کان به سهر لاپه ره کان دا ده نگیکتر نه ده بیسترا. ده نگ ی دلگیر و بلاوینی کۆتره کان له سهر بانی قوتابخانه ده هاته به رگوتی، من بیرم له وه ده کرده وه ئه ری بلئی ته وانیش ناچار بکرین به زمانیک جیا له زمانی زگماکیان قسه بکه ن؟ من هه ندیک جار سهرم له سهر په رتو که کان هه لده گرت، ده مدی ماموستا هامیل بی هیچ جووله یه ک له پشتی میزه که ی خۆی دانیشتووه و چاو له یه ک یه کی ئه م شتانه ی ده وروبه ری خۆی ده کات. تۆ بلئی هه موویان بۆ دوایین جار به باشی بینیت. ئه و چل سالی ره بق له م حه وشه دا ژیا بوو و له م قوتابخانه یه دا وانه ی گوتبووه وه. ره نگه ئه و تا ئه وده م هیچ کات تا ئه و راده یه به وردی سهرنجی شته کانی ده وروبه ری نه دابیت. میز و

دهنگم دهله رزی و هه ناسه م سوار ببوو، شه رمم له وه نه ده کرد که فرمی سکه کانم بتکیتته سه ر کتیبه که م و ماموستا پیم بزانی ت. ماموستا به چاوی پر له فرمی سکه وه و به دهنگی که له رزۆکتر له دهنگی من گوتی: به رده وام به له خویندن!

"به لام هه ر ده تگوت شتی ک گه رووی ده گوشئ، رسته که ی بۆ ته واو نه ده بوو. ئەو جار له ته گه چئکی هه لگرت و له حالئیکدا که به هه موو هیزیه وه له نیو قامکه کانیدا ده یگوشئ، به پیتی گه وره له سه ر ته خته ره شه که ی نووسی:

"راوه ستا و بی نیشتمان"

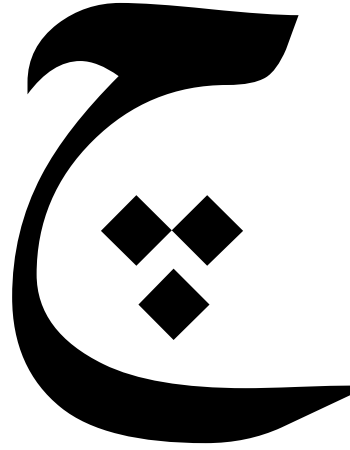
ئەو هه ر له وئ له قه راخ ته خته راوه ستا و سه ری به دیواره وه نا و ئیدی قسه ی نه کرد. ته نیا به ئاماژه ی ده ست پیی گوتین: وانه ته واو بوو، ده توانن برۆن.

نووسه ر: ئالفونس دووده.

زۆربه ی قوتاییه کان سه یری من و ماموستایان ده کرد. نه یانده زانی من و ماموستا بۆچی ده گرین. ئەو ماموستایه ی ته واوی ساڵ به بیهه ست و مپروومۆچمان ده زانی ئیستا وه ک مندالی ک که دایکی لی بزر بووی ت ده گریا... ماموستا هه لستا و سه یری کی کردم و بیده نگ له ژووره که رۆیشه ده ره وه...

کورسیه کان هه یچ ئال و گۆرئکیان به سه ردا نه هاتبوو، به لام نه مامه چکۆله کانی گۆیز، گه وره و که له گه ت ببوون... وا دیار بوو به جیهی شتنی ئەو شتانه دلئ ئەویان ده گووشئ. بریار بوو سبه ینی بۆ هه میشه له وئ بروات، به لام له گه ل ئەوه شدا ته واوی ده رسه که ی وشه به وشه بۆ ئیمه شی ده کرده وه. پاش مه شقی نووسین ده رسی میژووی پیگوتین. ئەو جار له بۆ به سا لاچووه کان ده نگه کانی شی کرده وه. پیاوئکی پیر له سووچی پۆل ده نگه کانی ده خوینده وه. به هۆی هه ستی به رزیه وه ده نگی ده له رزیی. له لایه ک ئەو دیمه نه هه موومانی وه پیکه نین ده خست و له لایه کیتر خه م و په ژاره ی ئەو پرووداوه ناخۆشه ی که به سه رمان هاتبوو، فرمی سکی له چاوه کانمان ده تکاند. ئای! من قه ت ئەم وانه یه م له بیر ناچی، له ناکاو زهنگی کاتر میری کلیسا دوا زده جار لیدرا. له راستیدا کۆتایی وه ختی پۆل راگه یاندر. له هه مان کاتیشدا دهنگی زۆرنا هه ر له و نیزی کانه وه هه والی گه رانه وه ی هیزه کانی داگیر که ری له مه شقی سه ربازی را ده گه یاند. ماموستا هامل له پشتی میزه که یه وه هه ستا، رهنگی هه ل بزر کابوو. به لام ده تگوت به ژنی که له گه تتر له هه موو ده م وه به ر چاو ده که وت. به دهنگی که خه م باره وه گوتی: "هاوالان، من، من، من..."

شه رمین سالی حی

(1)

"ته تکوت"

دوای پوژی جیهانیی زمانی دایکیی، سالی تیوه ده سووړا و، زمان زانه کانی کورده واری
هه رپیک نه ده که وتن؛ ئاخو: "زمانی دایکیی گونجاوتره یان، زمانی زگماکیی."
دهنگ و پرهنگی ناوهندی "سنه"ش، زگماک به زمانی دایکیی پیروژ باییان لیده کردن.

(2)

"ده بخوبخو..."

دوای ولام دانه وهی ته لیفوونه کهی، نووکه شه قیکی له هیلکه و بایینجانه کهی دایکی هه لدا
و، پوی بو مالی عه ممه ی، ئوملیت بخوات.

(3)

"ته بان"

کاتیک له زمانی گه شتیاره بیانییه که حالی نه بوون، لییان حالی بوو:
"منداله که یان که رولال نییه، زمانی شیری تیده گات."

ره حمان جهنگ

ح

د

"که پۆلال"

چهن وینه یه کی کۆن له بهردهستیدا بوو، له سههه پهره یه ک نووسی بووی: "ده بی ته م وینه بکاته پهنگی".

یه کی له بهناوبانگترین که سهه کان له ئیش و کاره که یا و به ته واوی شاره زا له که لک وهه گرتن له نه ره مه ئامیره کاندای بوو. ته نیا دروشمی سهه که وتنی ته وه بوو که له زمانی کاره کانی حالی ده بی و په یوه ندی بیان له گه ل ده گری. به لام هه ره چهن چاوی له وینه کان ده کرد ته نیا دهنگی کی گرژ به گویدا دههات. چهن کار می ریک تاوتویانی کرد به لام نه یه توانی هیچ په یوه ندی به کیان له گه لا بگری. خوی به سههه پشتی کورسییه که یه دادا و تووند دهستی به گویکانی وهه گرت؛ له ناکا و چاوی به نووسراویک - که له پشت یه کی له وینه کان نووسرا بوو. کهوت؛ ناوی ناوچه ی له دایک بوونی بوو.

✍ زانا شه ریفیان

"شاری خه له فاوان"

له دواى ئه و پرۆژه وه زۆر شتى سهير له شار پروياندا. ئه و به يانييه كه خه لكى شار له خه و ههستان، خهريك بوو خۆيان نه ناسنه وه. بۆ دوور هاواريان ده كرد، ههستيان به وه ده كرد كه دهنگيان ناروا. له ناوه خۆشياندا به چهش بايه گوڤيان له دهنگى يه كتر ده بوو.

هه موو شته كان گۆرانكارريان به سهردا هات. ههچ شتيك له جيگاي خۆى نه مابوو. پياوانى داگيركه ر نه يان ده زانى چۆن مامه له له گه ل خه لكى شار بكه ن.

نه كهس له و خه لكه تيده گه يشت و نه له كه سيش تيده گه يشتن، ته نيا له خۆيان نه ييت.

ئيدى پياوانى داگيركه ر، كه چوونه ناو شار توشى كيشه بوون و نه يان ده زانى چۆن داواى ئه و شته بكه ن كه ده يانه وييت. له قاحپه خانه كان نه يانده زانى چۆن بلينه قاحپه كان: "دايكه نه!" ناچار دهستيان دريژ ده كرد تا به زۆر جلى قاحپه كان دابكه نن. ئه وانيش ههستيان به زۆرملى ده كرد و وا يانده زانى خهريكه ههتك ده كرين؛ بۆيه له قيژه يان ده دا و بانگى گه واده كه يان ده كرد. گه واديش به مله و پرى ده هات و پشته ملى ده گرتن و تى هه لده دانه ده ره وه.

به مينگه مينگىك، كه ته نيا خه لكى شار حالى ده بوون چى ده لييت، ده يگوت: مافى ئه وه تان نيه ده ست دريژى بكه نه سه ر قه حپه كانمان.

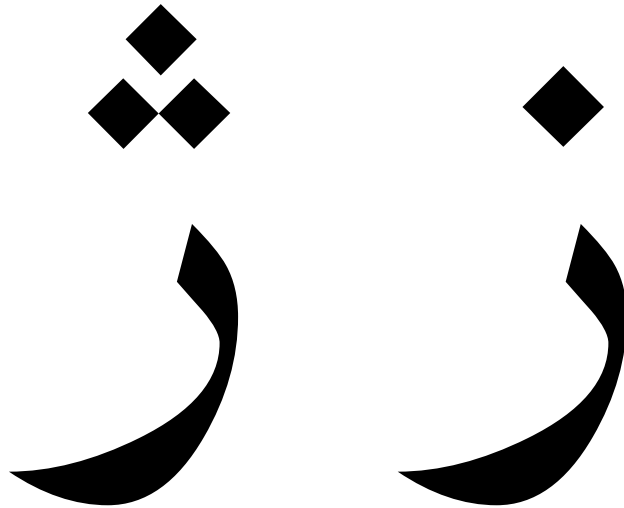
پياوانى داگيركه ر، كه چوون پيدا ويستى خوار دن بكن، نه يان زانى چۆن داوا بكه ن. دهستيان له سه ر خۆى داده نا و به زمانىك، كه خه لكى شار تيينه ده گه يشتن ده يانگوت: "ئه م شه كه رمان بۆ دابنى."

دوو كاندار مينگه مينگى ده ست پيده كرده وه و ده ستى ده جولاند به هيمى ئه وهى: "چه ند كيلۆ خويتان ده وييت؟" ئه وانيش بى ئه وهى ههچ له قسه كان تيبگه ن، دوو قامكيان به رز ده كرده وه. ئيدى دوو كاندار دوو كيلۆ خويى بۆ ده كيشان. پياوانى داگيركه ر كه گه رانه وه، چايه كى سوپريان ده ر خوار دى فه رمانده كه يان دا. دواى يه ك قوم له چايه كه، فه رمانده هاوارى به سهردا كردن و شه لاقه ي كردن. به توپه يه وه هاوارى كرد: "ئه رى ئه م شاره شتيكى شيرنى تيدا نيه، بيچيژين!"

رۆژى دواتر وهك ئه وهى ههچ شتيك له م شاره دا پرووى نه دابيت، خه لكى ئاسايى گه رانه وه سه ر كارى خۆيان. ئيتر نه قاحپه ده ست دريژى ده كرايه سه ر و نه دوو كاندار خۆى و شه كرى لى تيكه ل ده بوو، نه فه رمانده خويى له برى شه كر ده ر خوار د ده درا و نه پياوانى داگيركه ر

تیرشەق دەکران. کەچی رۆژیک دواتر دیسان خەلکی شار پێچەوانە بوونەوه، قاحپە داینەکەند و دوکاندار خوی بەشەکر فرۆشت و پیاوانی داگیرکەر له لایەن فەرماندەکیانەوه تییان هەلدران. رۆژی دوای ئەوه هەموو شتیکی ئاسایی بوو. فەرماندەکی داگیرکەران ناردی بە دووای پیاو ماقولی شار و تا بیت تیبگە یەنیت، کە چی لەو شارەدا دەگوزەری؟ پیاو ماقول هاتوو قیت قیت لە بەرامبەر فەرماندەکی داگیرکەران وەستا، سەری ریز و نەوازشی دانواند، گوتی: "قوربان! دلگراڤم بەم پروداوانە، کە لەم دواوەدا پروویان داوه، بیستم، قاحپەکان رۆژیک نارۆژیک دایناکەن و دوکاندارەکان رۆژیک نا رۆژیک خوی بەشەکر دەفرۆشن و رۆژیک نا رۆژیک سەربازەکان تیر شەق دەکەیت. بەلام ئەوه لە دەستی ئیمە دانییە و تەنیا هۆکار ئەوهیە ئیمە رۆژیک نا رۆژیک کەس تیمان ناگا و لە کەس ناگەین، تەنیا لە خۆمان نەبیت. ئەو هەش لە بەر ئەوهی خەلکی شار توشی خەلەفان بوو و رۆژیک نا رۆژیک هەموو زمانیکیان بێردەچیتەوه، زمانی دایکیان بێر دیتەوه.

جیگر بەختیار

"شهرم دایکی ههرهس"

ژنیک و پیاویکی پیری ئالمانی له پيشمانهوه دهرويشتن. له گهڵ مندا له سێ سالانه كهه به دهنگی بهرز قسهه ده كرد. به رزی دهنگم به رادهیهك نه بوو كهس ئازار بدات. پيشتر له دهري به دهنگی سهرتر له گهڵ مندا له كهه قسهه ده كرد. هه لبهت پيش قسهه كانی نارین. پيشتر پیمو ابوو كولتووری خه لکی ئەم ولاته وا ده خوازی كه به سه بری قسهه بكهه. به لام له راستیدا ئەو سه بر قسهه كردنه پیهه ندی به كولتوورهوه نه بوو، پیهه ندی به سیاسه تیکی چه په له وه هه بوو كه له ریگای ئەو ژن و میرده وه قسهه كهی نارینم به جوانی بوو روون بووه وه. ژن و میرده كه ههر دهرويشتن و ئاوریان ده داوه و سه بریان ده كردین و موره یان لی ده كردین. ابه خوم ده گوت: "خو من له نیوشه مه نده فهر و له هولی سه ردا پو شراو و شوینی گشتی سه ردا خراو نیم، ئەی بوچی ئەم ژن و مرده ئوام چاو لی ده كهه؟ باشه خو من نه قاقا ده كیشم، نه هاتوو هاواری شه رانگیزانه ده كهه، ئەی بو وام چاو لی ده كهه؟"

نارین ده یگوت: "ئهو دایك و باوكانه ی له هه نده ران له ده ره وه ی مالی له گه ل مندا له كانیان قسهه ده كهه، نابی به سه بری قسهه له گه ل مندا له كانیان بکهه، بو ئەوه ی مندا له كانیان هه ست به وه نه كهه كه زمانی دایکییان زمانی كهی شه رمنه، زمانی كهی تر سه نو كه، زمانی كه كه ناویری سینگی بداته پيش و بلی منیش هه م!"

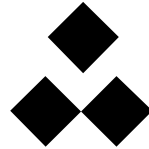
قسهه كانی نارین له گویمدا ده زینگانه وه و به هیچ شیوهیهك گویم نه ده دا موره كان و نیوچاوان گرژ كردنه كانیان. تا ئەوه ی ژنه كه وه جواب هات: "بریک سه بر قسهه بکهه!"

- بو؟

- له بهر ئەوه ی قه راره په نابهر له م كومه لگایه دا ههرهس بی، نهك ئیمه له په نابهر دا!

ناسر فه تحی

س

س

"خه یاری گول به دهه"

چاوه کانی له زگی برسیتره. تهواو پیلی ناگاتی شووشه ی ئوتوبوسه که. بو قه بالی ئەمپۆکه ی، هیشتا بیست و دوو کیلۆی ماوه! چهند سات پیش ئەوه ی ئوتوبوسه که بگاتی؛ ماشینه باکلاسه که رهد بوو و لپی نه کړی. نیوی ماشینه که ی نه ده زانی؛ ته نیا ئەوه نده ی ده زانی شاسی بلینده!

سه ری هه لئنا؛ چاوی له تیشکی خۆر کرد. سوور سوور ده زانی؛ له پشت ئەو شۆقه وه، له ژیر چاوه دیری دایه. ده زانی ئەوه کامپرای شاراوايه و ئەویش وه کوو باقی مرۆقه کان له سه ر گۆی زهوی، گه مه ی پیده که ن. به لام زاتی نه ده کرد؛ له کن هیچ که س، ئەو نهینیه بدرکینی؛ چونکه تیره کان باوه ریان پی نه ده کرد؛ یان باشتره بلیم؛ هیچ بایه خیکیان پی نه ده دا و برسییه کانی وه ک خۆشی، به شیتیان ده زانی. جوان له بیریتی کاتیک دوا ی مه رگی باوکی، بو یه که م جار هاته سه ر جاده تا ده ستفرۆشی بکا؛ له نا کاو که ئاو ری داوه؛ له ته نیشت تیشکی خۆر دا، قامکه کانی خودای دیت؛ که له په نا کامپراکه وه وه ده رکه وتبوو. خودا خه ریک بوو له ترسی ئەو ئاشکرا بوونه، تهواوی دیمه نی ده ستکردی خۆی -- که مرۆقه کان پیی ده لئین؛ سروشتی -- له سه ر گۆی زهوی دا، به جی بیللی و لۆکه یشینی کامپراکه ی بو هه سی ره یه کی دیکه بگویی ته وه و به مرۆقه کان بللی؛ چا و له کامپراکه ن و هاوار بکا: "ئیه وه له به رامبه ر کامپرای شاراوه دان!".

له و رۆژه وه هه ر برسیتی گوشاری بو دینی؛ روو له خۆر ده کا و به قامکه قه له شیوه کانی فچیک بو خودا راده دیری و له دل خۆی دا، ده للی؛ هه ی هه ی من تۆم دیوه!

ئه گه ر ئەو بیست و دوو کیلۆ خه یاره گول به ده مه خورد نه کاته وه؛ هه ی نی ناتوانی دایکی به ری بو نه خۆش خانه و دیسان گورچيله ی...

جه سته ی له ر و باریکی، زۆر شیوه ی خه یاره کانی خۆی ده دا. بو خۆشی خه یاریکی گول به ده مه له گالته فیلمیک دا که ده رهینه ر، ده ور یکی تالی بو دانا وه؛ هیچ کړیاریکی نییه!

بیه رن په رحمانی

ع

◆

ع

"بۆنی شیرین"

شیشه که له دهستم بهرده بیتهوه و بۆنی شوکولاتیکی شیرین له ماله که بلاو ده بیتهوه. دوا جار تهواوی بۆنه کان با" ئه بیات. سهیری وینه کانی ده کهم، دوا یین بزهی پیش رووداوی هاتوو چوو که دیتهوه پیش چاوم. گهرچی ههوا سارده به لام ههست به سهرما ناکهه. ته نانهت دهسته کانیسم عاره قیان کردوو تهوه. ده مههوی به تهواوی شه قامه کاندای بسوو پریمهوه و جاریکتر سیمای شار بینمهوه. پیاسه به نیو شاردا ئه ویش دوا ی شهویک بارینی بیپسانه وهی به فر، چیریکی تایبهت پیده دا. کاتی بۆ یه که مجار پی دهنیته نیو کۆلان و هیشتا شوینی پیه له خه لک نابینی، ههست ده که ی تۆ براوهی یارییه کی و که سی یه که می سهر که وتوویت. بریارمان داوه له پیش هه موو کهس وه ده ر کهوین و تهواوی رۆژ بۆ خۆمان بگه ریین. دهستی کهم خنیوه ته گیرفانی پالتاوه کهم و دهستی کهم له دهستی ئه ودا یه. هیشتا به فر دهباری به لام ئه وهنده نیه که چه ترمان پی هه لبات. تا نزیک ئه ژنۆمان له به فر چه قیوه. جار جار سهیری شوینی کانیمان ده که یین و به نیو کولووه ورد و نه رمه کاندای ده رۆین. دره خته کانی نیوه راست و ئه مبه راوبه ری شه قامه کان زۆر سه رنجرا کیشن. له م شه قام بۆ ئه و شه قام، له م دوو کان بۆ ئه و دوو کان... تیشکی خۆر له سه ر په رداخه ئاوه که ی سه ر میزه که مان ده ره وشیتته وه، ههست ده کهم هه مان روخساری جارانه و هه مان زه رده خه نه ی نیو وینه کانه. له ریستوو رانه که دینه ده ره وه، بارینی به فر به تهواوی کۆتایی پی هاتوو. وزه یه کی زیاترمان بۆ گه ران هه یه. ههست ده کهم، دیسان ده توانم په نجه ره کان بکه مه وه و بۆنیکی نو ی بینمه نیو ژوو ره کهم یا چاوه ری پی روانه وهی دوو باره ی گو له کانی به ر په نجه ره که بکه م، ئه و گو لانه ی جگه له چه ن چلیکی رووت و باریک هیچیان پیوه نه ماوه. من زیاتر له گو له ئاپارتمانیه کان چه زم له و گو لانه یه که بارانیان ده وی، ئه وانیه ی تا باران لییان ده دات ده گه شینه وه. تاک و ته را دوو کانه کان کراونه ته وه. هه نگا وه کانیمان ورده ورده هه لده گرین، په له مان بۆ گه یشتن به شوینی تایبهت نیه. چه نده زوو ماسیه بچوو که بیتاوانه کانیان بۆ فرۆش له به رده م دوو کانه کان داناوه. خۆمان له دوو کانیکی عه تر فرۆشیدا ده بینینه وه، تیستری بۆنه کانی هه لگرتوو و به ره و رووم دیت. بۆنی ده کهم. ئه و سه رگه رمی تاقیکردنه وهی بۆنه کانیتره. دیارییه که له سه ر میزه که داده نی و ورده ورده به سه ر میزه که دا تا لای دهستم دیخشی نییت. قاوه که ی هه لده گرت، چاوی له چاوم برپوه. ده مم پرپوه له ئا و، دایکم جه عبه ی شوکلاته که ده گیر پی. باجم تازه له نه خوشخانه گه راوه ته وه. ئیشی پشتی برستی لیبریوه، چه وتوو یه ک بار ده بات، چه وتوو یه ک له جی ده که وی. شیشه ی عه تره که له دهستم به رده بیته وه، بۆنی عه تر له تهواوی ماله که بلاو ده بیته وه. دهستم به روومه تما دینم،

شه لالی عارهق بووم به لام ههست به سهرما ده کهم. له رزه کانی جارانی پووی تیکردووم. توانای گرتنی تیستی بونه کانم نییه. بونی عهتریکی شیرین له دووکانه که بلاو ده بیته وه.

شهرمین سالچی

ف

ف

"چيروکی زمان"

شهرکه رپک... هه موومان... به گوئی خوم
گویم لی بوو: "دوژمن تیک شکا! دوژمن
تاقی نه ما!"

دهنگی پی، چوار، سهیره، دی، یانی
دوژمن... تا ئیره، پیش، ئه ری ئه وانه ده لئی
ئاشنان... زمانه که یان زور... هه ندیک،
ده یان ناسمه وه! دوژمن... خوی من... به و
زه ربه یه ی... شهر، بهر، کهر، ئه ی به ژان...
خوین... دی ئه وتان! تیکه ل، وهره زووکه!
زمانم، برۆ له بیر: "بو... خو... مان.. گوو..
مان.. خوا.. رد...!"

. خو زانست هه ر غه له تیکی کرد نابی
بالبه ستوی بۆ بکیشین. زانسته بۆخوی
زانسته، بۆ من مان ستیش ته واو نییه. جا
با زانستی زمان ناسیش بیت و، گووی وا
بخوات که گوايه: "جؤرا و جؤری
زمانه کانی دنیا، به ره می
دوورکه وتنه وه ی مرۆقه کان له یه کتری و
ژیان له جوگرافیای جیا جیا دایه!" خو ئیمه
نابی ئه وه نه ده فه حه بین با وه ر بکه یین!

نه خیر! ئه وه چه زی بیسنووری مرۆقه کان
بۆ شار دنه وه ی راستییه کانه که ئه م هه موو
زمانه ی له دنیا دا به ره م هینا وه، نه ک
هه لکه وته ی جوگرافیای کۆمه له کانی
مرۆف.

- بۆخوتان...

- دهنگ دی، دهنگی پی دی، دهنگی
کۆمه لیک پی دی، دهنگی چوار پی دی،
دهنگی چوار دانه پی دی!

...

- سس!

...

- به زمانیکی سهیر قسه ده کهن، دوژمن!

....

- سس!

...

- لیره چی ده کهن؟ بۆ چی هاتوون؟ کئی ری
پیدا و بینه ئیره؟

- بۆخوتان!

- بۆخوتان کییه؟

- بۆخوتان بۆخوتان!

- بۆخومان؟

- به لی!

- مادام فهرموونه لای سه ری!

چۆن وا... کاتییک ئه و منی... بهر له وه ی...

سهر زهوی... بۆ ماوه یه ک بیهوش...

- بۆخۆمان گوومان خوارد!

...

نایهت. هینده بئ ئەقل بوون نه یانده زانی
که ئەوانی دیکه په کیان له سه زانین یان
نه زانینی ئەو تور ههاتانه ی ئەوان ناکه وی!
هه موو مرۆقه کان، له هه سووچیکی دنیا
بن، بایی ئەوهنده یان زۆلیتی تیدا هه یه که
فشقیاتیکی، تور ههاتیکی، شتیکی بۆ
خافلاندنی ژیانیان بخولقیین.

- هه که سیکی باوه ری به و تیئورییه
جوگرافیا-ته وه ره ی زانستی زمان بیت،
له راستیدا دانی به وه داناوه که
ئاباوه ژدای، یان که سگه لیکه گه مژه و
فه رامۆشکار بوون، یان خه لکانیکی
خۆفرۆشی هیلکه دۆرین بوون! چونکه
ته نیا گه مژه کان و خۆفرۆشه کانن که
زمانی دایکیی خۆیان به ریکه وت یان
به دانسته له بیر خۆیان ده به نه وه و به
زمانی جوگرافیای نوئ له گه ل
منداله کانیان قسه ده که ن.

ئیمه نه وه ی هیلکه دۆرینه خۆفرۆشه کان...
ئیمه وه چه ی ده وان فه رامۆشکاران...
ئیمه ی خۆ-ویست، لووتبه رز، گه لی
گه مژه ی ده سکه وته کان و، نۆکه ر و دیلی
داهینان و بیر و باوه ره کان...

ئو تیئوری جوگرافیا-ته وه رییه ی زمان
راست نییه! چونکه مه عقوول نییه
مرۆقه کان ته نها به هۆی دوورکه وتنه وه یان
له نیشتمانی باوبا پیرانیان زمانی
دایکییان له بیر بکه ن.

- ئه ری تۆ بلیی زمانی دایکی گشمان چ
زمانیک بووبی؟ زمانی دایکیی دایکه
گه ره مان؟ یه که م دایکی قسه که رمان؟

...

...

به پپی ئەو تیئورییه ی من، واته تیئوری
زمان سازی مرۆف، که س زمانی دایکیی
خۆ نازانی، واته زمانی دایکیی هه موو
مرۆقه کانی دنیا به یه که جاری له ناوچوووه.
له ترسان وه لانه راوه، ئەویش بۆ شار دانه وه ی
ده سکه وته کان له یه که تری.

- جۆراوجۆری زمانه کان، هی چه زی
بیسنووری مرۆف بۆ شار دانه وه ی
راستییه کان بووه، هه روها بۆ شار دانه وه ی
ئو ده سکه وته نه ی له سرووشتی نوئ دا
وه ده ستیان هیناوه، نه که هیچی تر؛ که چی
مرۆقه زمان لاریکان، ئەوانه ی زمانه نوئ
و زۆله کانیان ساز کرد، هینده گه مژه بوون
نه یانده زانی ئەوشتانه ی ئەوان به و زمانه
نوییه له که سانی دیکه ی ده شارنه وه، هه ر
به که لکی خۆیان دیت؛ به که لکی که سی تر

باپیرانمان ئه وهنده خو-ویست بوو-ون که پێیان وا بووه ئه گهر به زمانیکی دهسکرد قسه بکهن گوئ هه لخره کانی خیلێ برا گه وره که یان ناتوانن دهسکهوت و زانسته کانیان فیڕ بن و له هه مووشتی کدا وه پیشیان ده که ون و له وان به هیزتر ده بن؛ به لام نه یان زانیوه که خیلێ برا گه وره که شیان ههر له وترسانه وه که ئه وان دهس بهرداری زمانی دایکی خو یان بوو-ون و ئه وانیش به زمانیکی دهسکردی تر، به یه که وه قسه یان کردووه!

- ... بام له بهردهرگای ئه شکهوته که ههستی پراگرتووه و زوو زوو دهلی: "سس! سس! دهنگ دی، دهنگی پێ دی! دهنگی ... سس!"

- له کوتایی دا، له کۆبهندی قسه کانی چیرۆکنوسدا ده بێ بلیین: "ههتی ئه وه بویه رۆژ له گه ل رۆژ خه لک زیاتر لیک نا حالی ده بن!"

- لاچۆ باب، خۆت شیرن مه که، تا قهتی تۆم نییه، له سه ر تیکدانی زمانی دایکیم و درووست کردنی زمانی باوکی زۆرت لی توورهم!

ناسر فهتھی

ق ک

"دوکتوره ژاپۆنیه که"

1

پادیوی سهرتاقه که ی هینایه خواره وه و مهوجه که ی سوورپاند، "شه و بیدارانی هه میسه زیندوو شهوتان باش . گوێگرانی نیوه شهوانی ته نیایی ئەم کاته تان باش ،سلاوی خۆم و هاوکارانم تیکه ل به کزه ی شه مائیکی هیمن و بارته قای ئاسمان خه یالی جوان پیشکه شتان ده که م . خوشحالم دیسان میوانی ساته کانی ته نیایی نیوه شهوتان ده بم."

به بزیه که وه جگه ره یه کی داگیرساند و هاته سهر ته نیشته و شانی وه سهرینه که ی دا ، دهستی درێژ کرد و دهنگی پادیویه که ی زیادتر کرد . "سهره تا غه زه لیکتان پیشکه ش ده که م له شاعیری ناوداری کورد مامۆستا "نالی" شه و هات و ئەمن مهستی خه یالاتی که سیکم /مه شغوولی نه فهس گرتنی موشکین نه فه سیکم.." ته واوی جهسته ی ببوو به گوئی و له دهوری پادیویه که و ئەو دهنگه سیحراویه هالا بوو ، له ژیر لیوه وه شتیکی ده بۆلاند و چاوکانی سهر یه ک ده نان ..

چهند شه و بوو تا درهنگان له ناو جیگایه که یدا جینگلی ده دا و له گز فیکر و خه یالان پاده چو ، ههستی به قوورسای شتیکی ده کرد له ناو سینگیدا دواتریش سهری ده برده ناو په تووه که ی و ده چۆ ناو ئەو کۆشکه خه یالیه ی دروستی کردبوو "ته نیایی بهس بو خوا باشه، مرۆف له ته نیاییدا پیر ده بیته ، چاو له و گولانه ی سهر په نجه ره بکه چهند گهش و جوانن ئە گهر که سیکی پیمان رانه گا سیس و ژاکاو ده بن وده مرن" بزیه ک دکه وته وه سهر لیوی...

2

قومیکی له چایه که یدا و هاوکات چاوی له کاتژمیری سهر دیواره که کرد ، دهستی له سهر دوگمه ی زهنگی سهر میزه که داگرت دوا ی که میک ده رگا کرایه وه .

— به لئی خانم دوکتور..

له پشت میزی کاره که ی ههستاو و پاشماوه ی شیرنایی ده می به قومیکتر لولدایه قورگیه وه.

+ نه خۆشی تر نه ماوه؟

_ نا خانم.

+ زۆر باشه تۆ ده توانی برۆیه وه ، ده رگای خواروهش دا بخره..

تا بهر په نجه ره هات و چاویکی له شه قام کرد ، له ده ری هیشتا به فر ده باری ، ههستی به ماندوییه کی زۆر ده کرد ئه مپۆ به هۆه ئه وهی سه ره تای ههفته بوو کاری زۆر بوو.

خانمی "ک.م" دوکتۆری تایبه تی مندالان بوو، ته مه ن چل و پینچ سال ژنیکی کورته بالای خرین ، پیستی ده م و چاوی سپی چاوبادامیه ک که که سییک بو یه که م جار دیتبای تا قسه ی نه کردبا وهیده زانی له ژاپۆن را هاتوه . به راست ئه و زۆر له ژاپۆنیه کان ده چوو هه ر له بهر ئه وهش به دوکتۆره ژاپۆنیه که ناوبانگی ده ر کردبوو. به لآم جیا له و تایبه ته مندییه تۆنی دهنگی بوو که زۆر سه رنجراکیشتتر بوو له شیوه ی، به هۆی ئه و به هره خواپیداوییه ی و هه لبهت به هزی خۆشی له ههفته دا دوو شه و له به شی شه وانیه ی رادیۆ وه ک و یژهر و پیشکه شکاری بهرنامه ییک کاری ده کرد. زۆر به ی ئه و ده قانه ی که بو بهرنامه دوو کاتژمیریه که ئاماده ی ده کردن ئاغای "ف.س" بو ی ده نووسین.

ئه مپۆ به یانی که چوو بو دادگا و قه باله ی خانوه که ی که وه ک بارمه بو ئاغای "ف.س" دانابوو وه رگرتوه . بو دوا جاریش یه کتریان دیت و بهر له رۆیشتنی ئاغای "ف.س" ده ورکیان به ناو شاردا لیدا ، به یانی هیشتا به فر بارین دهستی پینه کردبوو به لآم زستان به روخساری شاردا دیار بوو ، ته واوی ئه و ماوه ی به یه که وه بوون قسه یه کیان نه کرد..

هاته وه پشت میزی کاره که ی و له ناو جانتا که ی ده فته ریکی ده ره ینا لانیکه م به شی دوو مانگ بهرنامه ی رادیۆی بو نووسیوو ، ئاغای "ف.س" له سه ر نووسینی وتاریک له لایه ن دادوه ری گشتی سکالای له سه ر کرابوو و دوای دوو سال حوکمی 18 مانگ دوورخستنه وه ی بو شاریکی دوور به سه ر دا سه پابوو..

3

ئه مپۆ رۆژی سه ره تای سالی نوی بوو. له ناو بالاخانه ی به ساللاچوان جموو جۆلیکی زیاتر ده بیندرا، زۆر به یان بو سه ری سال چوو بوونه وه مالی کوپ و نه وه کانیا ن ئه وانیه که سیکی واشیا ن نه بوو له ناو دیوه کانیا ن خه ریکی خۆساز کردنبوون بو ئه و جیژنه ی که هه موو سالییک لی ره بۆیا ن ده گرتن.

ئاغای "ف.س" تازه له همام هاتبودهر و له بهر ئاوینه خهريکی رپک و پیک کردنی خوی بوو ، چهند جار له ئاوینه کهدا سهیری خوی کرد به بی گرینگیدان به لۆچ و گنجه کانی ناو چاوانو لاجانگی ، له ناو کومیده کهی دهستی کۆت و شه لوارى هینایه دهر و وهک تازه زاویه ک خوی رازنده وه . ئۆد کلونی له مه چه کی دهست و بن گوچکه کی دا ، کراواتیکی سووری بهست چاویکی له کاترمیره کهی دهستیکرد گوچانه کهی دهستدایه و له دیوه کهی هاته دهر ..

شوفیر تاکسیه که وهک پیشوو له پیشدا برديه کۆلانیکی و له بهر دهم خانوویه کی کوندا رایگرت . ئاغای " ف.س" قامکی له سه ر زهنگی ده رگا که داگرت و هاوکات خوی به چاولیکردنی چرۆی تازهی داره کانی ناو حه وشه ی ماله کهی به رامبه ره وه خه ریک کرد .

"دهزانی ئەمشه و ئەستیره کان نه ویترن! ههست ده کهم خویان شوپ کردۆته وه گوی له سرتی حه ز و خو شه ویستی ئیمه بگرن"

جگه ریه کی داگیرساند و چهند جار له بهر ده رگا که هات و چوو . دواتر سواری تاکسیه که بۆوه و ئەمجاره له گولفرۆشیه ک رایانگرت ..

رهنگی به هار به سه روسیمای شاردا دیار بوو، په نجه ره کان ده تریقانه وه ، هه ستیده کرد دلێ خیراتر لیده دا ئاره قه ی ناوچاوانی سرې ، ئاوریدایه وه کورسیه که ی پشت سرې بزیه کی کرد و دهستی درێژکرد ئەو چهند تاله مووه ی که وتبوونه سه ر پرومه تی لایدات .

"ئه ری به راست تۆ دایکت ژاپونیه یا باوکت؟؟" دووایی هه ردوو به قاقا تریقانه وه .. ئەوه نده ی که دهنگیان له ته واوی شاردا ده بیسترا .

پاشماوه ی جگه ره که ی فریدا و به پشتی دهستی کۆته که ی ته کاند دهستیکی به فژه سپیه کانیدا هینا و له تاکسیه که دابه زی ، چه پکه گو له مه ریه مه که ی دانان و بوخوشی هه لته رووشکا دهستی خسته ناو باخه لی کۆته که ی و واکمه نیکی ده رهینا په نجه ی له سه ر دووگمه که ی داگرت " دهستم له گه ردنی خۆت هه لمه گره ئە ی حه بیبه / وه بزانه خوینی خۆمه یا مننه تی ره قیبه ..."

گلکۆی خوالیخوشبوو دوکتوره "ک.م" له دایک بووی ..!..!..! دوای سالانیکی خزمهت به کۆمه لگا له ته مه نی 47 سالییدا دلّه میهره بانه که ی له لیدان کهوت ...

فهرهاد ساله حی فهر

گ

ج

"سۆزیار"

په دهی ژووره که ی لادا. رۆژ به تهواوی ئاوا بوو. بوومه لیلی ئیواره خه ریک بوو ولاتی دهته نی. چاوی بریه ئاسمانی رهش و تاساو و پر له نهینی چیرۆکی خه فته بار.

سیگنال و چه پله لیدانی دوو سی سیه یاره له خه یالی هینا ده ری. بووک و زاویه ک وه کوو دوو کۆتری خشیلانه دم به پیکه نین له دواوهی ماشینییک دانیشتبوون؛ نومی دنیای هه ز و خولیای خویان بوون. دهفته ری بیره وه ریه کانی ده داته ده ست رۆحی ئالۆزکاو. ده چیته وه رابردوو. ئیواری درهنگانی ولات پر له هه ز و خۆشه ویستی بوو. هاتوچوی کچانی دراوسی و هیلکه هیلکیان له گه ل سۆزیار دلی ریبوارانی ده رفاند. قه رار بوو ئه مشه و له رزگار ماره کریت. پپی خه ون و خه یال بوو، له خۆشیان ئارا و قه راری لی هه لگی رابوو. دایکی زوو زوو دهنگی ده دا: "سۆزیار، کچم هینده له خۆشی شوو کردن شاگه شکه مه به!" - دایه گیان له میژه رزگارم خۆش ده وی، به ئاواتی خۆم گه یستم، خه لکی چی ده لین با بیلین.

رۆیشته بهر ئاوینه که خه ریکی خۆپازاندنه وه بوو. سه رخۆشی ژیانیکی نوئی و هاوبه ش له گه ل خۆشه ویسته که ی... له ناکاو قریشکه ی گولله خۆشیی سۆزیاری دادری. دهستی به دلیه وه گرت. دلی توند توند لیی ده دا، هیزی لی برا.

هه لاته کۆلان، هه شیمه تیکی زۆر له لاویک کۆ ببوونه وه، دایکی ده گریا. سۆزیار ئاپۆره ی خه لکه که ی له ت کرد. گوپی له دهنگه دهنگی بوو، یه کیک ده یکوت به ئه نقه ست کوزرا، یه کی تر ده یکوت گولله ی ویله کی بوو. لینی چوو ه پیتی رزگار بوو، رزگاری خۆشه ویستی.

چۆکه کانی نووشتانه وه و ئازاریکی قورس که وته دلیه وه، بهرچاوی تاریک بوو، ههستی به بوونی کهس نه ده کرد، به دهنگی بلیند ده گریا. تارایه ک له خوین لاشه ی رزگاری داپۆشی.

سۆزیار رازی نهینی کوشتنی رزگاری ده زانی. رزگار له میژ بوو سه رقالی خه باتی نه هینی بوو، گووشاریکی زۆریان بۆ هینابوو به لام ده ست به ردار نه بوو. ته مه نیک چاوه پروانی، ته مه نیک هه ز و دلخۆشی، گریان و ئازارکیشان تا باوکی رازی کرد، به لام هه موو خۆشیه کانی به با چوو. دلی پر بوو، فرمیسه که کانی هاتنه خواری. په رده که ی کیشا، وینه ی رزگاری له بن ته خته که ی هینا ده ری نایه سه ر دلی و دایناوه به هیوری رۆیشته لای تابلۆکه ی وا به دیواره وه هه لواسرابوو. مۆنالیزا، ماوه یه ک له وه پیتش تارای سووری به سه ردا دابوو.

دهستی دایه ماژیکینکی رهش تاراکی له سههر مۆنالیزا لایبرد. بزه که ی سههر لیوی رهش کرده وه. ئەمجار پۆیشته سههر سینگی، مه مکه کانی رهش کرده وه. مه مکی چه پی کون کرد به نووکی ماژیکه که توند توند هه موو تابلۆکه ی کون کرد. وه هه ناسه برکی کهوت. به دهنگی بلیند دهستی کرد به گریان. سههری له گێژه وه دههات. دهستی به دیواره که وه گرت. دانیشته سههر عه رزه که، چه مه دانی جلوه رگه که ی له ژیر ته خته که ده رهینا. هه ستا سههر پی، لیباسی بوو کینی له بهر کرد. له ژیر سووراو و سپیاویکی زۆر تاسه و په ژاره کانی شارده وه. بریک لۆکه ی خسته نیو مه مک به نده که ی. برینه که ی کولاه، به لام سینگی وه کوو جارن قیت و قنج بووه وه. تیپه رپوونی زه مان و تالی ژیان گۆرانیکی زۆری به سههر سۆزیاردا هینابوو.

له شیکه شه کهت و ماندوو بوو. جوانی پیشووی نه مابوو.

جوانی سۆزیار شه پۆله کانی رۆحی ئالانی میردی ئارام ده کرده وه. به لام وه ک گۆله باخیکه ی بی ئاو سیس و ویشک بوو. کات له نیوه شه و تیپه ر بوو. ئالان هاته وه وه کوو هه میشه سههر خۆش...

سۆزیار رهنگ په رپو و بی هیز خۆی خسته سههر ته خته که. تارا سووره که ی به سههر ده موچاوی دا کیشا.

ئالان به سههر سوور ماوییه وه گوتی: "سۆزیار ئەمشه و خۆت کردوو ته وه به بووک؟"

ده لپی شهوی هه وه لی ژیانمانه، ئەمشه و زۆر جوان بووی زۆر، ده زانم منت هه ر خۆش ناوی به لام ئاخ سۆزیار...

په رداخه ویسکی به که ی وا به ده ستیه وه بوو تا ئاخ هه لی قوراند. خۆی کیشا به سههر سۆزیاردا، له لاپه ره ی چه ز و خۆشی دا بوو. ئەمشه و سۆزیار به نزیکه ئالان هه ستی به ئەشکه نجه ی جهسته و رۆحی نه ده کرد. ترپه ترپه ی دلی ئالان، ماچه کانی، له ئامیز گرتنی بیزاری نه ده کرد. ئەمشه و سۆزیار نه ده پاراوه، نه ده لالاوه. سۆزیار بهری به یانی رپۆیشته ئامیزی خه ونیکه ی خۆشه وه، وه ک په ری بالنده یه ک به ده م شنه باییکه نه رمه وه بالی گرت و چووئه ئاسمانی به رینی ئەوین و له گه ل رزگار وه فرین کهوتن.

منیره فه یزه

س

م

"دیدار"

ماوهیه کی زۆر دواى بریارى پۆشتن و خو ئاماده کردنى، ئیمشه و دهباویه خۆى بپچابا به تهوه. ریگایه کی دوور و ماندوو به تیهه کی زۆرى له بهر بوو. سه فهرى مان و نه مان بوو، خو شى ئه یزانی ئه و سه فه ره ده توانی کۆتایی میژووی ئه و بیته. هه ره ئه وهش ببووه هۆی ئه وه ی له کۆ کردنه وه ی که لووپه لکانی دا تووشی وه سواس بیته. چ شتی که له ژیانى مرۆقه کان دا ئه وه نده به بایه خه که بیان هه ویت ته نانه ت له ئه گه ری نه مانیش دا، له گه ل خو یان تا با وه شی مه رگ ببه ن؟ بۆنى میخه که به نده و به رامه ی دایک یان ئه و ساعه ته ی سالگه ری که له ده ستی باو کی دابووه؟! ملیچه خو شه و یسته که ی خو ی که پیی وا بوو کاتی که ئه ی کاته ملی هینده جوان ده بیته که هه موو دنیا چاوی تیده بریته؟ یان گو لدا نه کاکته که ی؟! کتیه به کانی که ده یه وه یته و هیسته بۆی نه خو یندرا ونه ته وه؟ یان ته نیا ده فته ری کی ره شنوو سی خو ی؟ پوول چی؟ ته واوی شه ری ژیان له پینا و سه رمایه دابووه و ئه ورۆژه به لام که س دلنیا نییه که بیه وه یته له گه له خو ی هه لیگریته و بیبات. سی سه ری نی خسته ته ژیر سه ر و، په رده کانی دادا وه ته وه و روو به ئاسمان پراکشاره و له ئه ستیره گه شه کان ئه روانیته. چه زی له ژینه به لام له مر دنیش ناترسیته. کۆله پشتیه که ی به ستووه. که می که خو ارده مه نی سویر و شیرین، قوم قوم یه که ئا، ده فته ری کی ره شنوو س، چه ندانه پینوو س و به سته یه که ئیل دی ی تیده یه. دوودانه پراخه ری سووک، چه ند جووت گۆره ی و... هیچی تر!

ته له فونه که ی هه لته گریته و به گو ییه وه ده نیته:

- من ئاماده م.

- باش. کۆله پشتیه که م بینمه ئه وی؟

- زۆر چاکه. تا دوا یی

...

چه ند رۆژی کی له سه فه ره که ی تیه پر کردووه. مانگه شه وی کی روونا که. به هیچ شیوه یه که وه بیری نایه که ئه و کانیه ی به شه و دیتبیت؛ یان به روونا کی رۆژ. ماندوون و ئیسته ته نانه ت به سته یه که ئیل دی ش قورسه و هیلا که ره. ئه وه نده عاره قیان کردووه به ده م ریگا وه، که ژیر سینگ و پشت که مه ریان چۆرا و گه کانی سپی ده چنه وه، له تابلۆیه کی هونه ری ده چیته، تابلۆی دوا یین په له کانی به فری زستان به نیوچاوانی خا که لیوه وه! پیلاره کان له پینا جیان خو ش کردووه و به لام پین له پیلاره دا هه رگیز. قامکه چکۆله کانی

هه‌ر دوو پێی بێ هه‌ست بوونه، به‌ ده‌م رینگاوه و به‌ بێده‌نگی هه‌ول ئه‌دات ته‌کانیان بدات و جینگه‌ی زیاتریان بۆ بکاته‌وه. به‌ری پێی ده‌کزی‌نه‌وه، بلۆقه‌کانی پێی ته‌قیون و ئیستا بوونه برین. هه‌ول ئه‌دات له‌ رینگا رۆیشتن دا که‌متر زه‌ختیان بخاته‌ سه‌ر. تا سه‌ر لێوی سنوور هه‌روا هه‌شت ساعه‌ت رینگه‌یان له‌پیشه. ئاسمانی نیوه شه‌و، به‌ رووناکیی گزینگی به‌یانیه. له‌ شوینی‌ک به‌ نیوی سه‌رشوو... شایه‌د به‌ هه‌لکه‌وت ئه‌و شه‌وه هه‌یچ بوونه‌وریکی لێ نییه! نه‌ داربه‌روویه‌ک که‌ ئه‌و ده‌شتاییه ئاوه‌دان کات و نه‌ گاشه‌ به‌ردی‌ک که‌ له‌ دووره‌وه له‌ مه‌ر پچیت. رینگه‌یه‌کی باریک به‌ ناو دۆلی‌ک دا ده‌روات که‌ له‌م رینگه‌ به‌دوا بۆلای ته‌نیا شاخیکه‌ی به‌رز که‌ لێره‌یه هه‌یچ له‌وه‌رپێک ده‌ستی بۆ نه‌بردراوه و له‌ هه‌ندی‌ک شوینی‌ش ته‌نانه‌ت سووتیندراون و له‌م لای رینگه‌که‌وه دياره‌ پيشتر ئازهلێ لێ له‌وه‌رپوه و له‌ درێژه‌ی ده‌ستی راستی ته‌پۆلکیکی نیوه‌به‌رزه‌وه‌یه... هه‌نگاوه‌کان هه‌یوره‌بن، بۆ دوا‌جار و به‌ هه‌یمنی لێک نه‌زدیک ده‌بنه‌وه: "فاسله‌کان ده‌که‌ین به‌ په‌نجا میتری و به‌ دوا‌ی یه‌ک تا پشتی ئه‌و به‌رده‌ ده‌چین. نیوخیز و هه‌یواش، ئاماده‌ی هه‌موو رووداوی‌ک بن." وشه‌ی "ئاماده‌ بن" هانی‌دا تا ده‌ستی له‌ ژێرداری چه‌که‌که‌ی به‌ر دات و فیشه‌کی‌ک له‌ خه‌شابه‌که‌ی خالی کات، کاتی‌ک زانی به‌سه‌ر که‌مین دا‌که‌وتوون.

سکالا راد

ه ن

"سووتاو"

ئاگام لێ بوو یه کیك گوتی: "ئهو گه مژیه دهبینی؟ هه موو رۆژیک دیته ئیره و لهو کابرا خوین تاله که بو قرانیك له بابیشی خوش نابێ ئه و شته وهر دهگریت و دهگه پیتتهوه. چاوی لیکه ئه وچهن هه زارتمه نه شرۆلهی به دهسته وهیه هه ست دهکات میلیار دیره".
- ئه وه بو پۆلیس نایگری؟

هاوریکه ی گوتی: "ئه وه ده لێی چی؟ به خوا تویش گه وجی. کێ بایه خ به م شتانه ده دا؟ گره وت له گه ل ده به ستم بشی گرن پیش ئیمه ده گاته وه ماله. ده ولته بو شوخی نابێ".
ههر پیکه وه ده رۆشتن و ورته یان ده هات. دوور که وتنه وه. ده ستم پر بوو. ده بی په سیویک په یدا که م. گیانم دیشی. زووکه خویری.
ههنگاه کانم وردو و توند ده که م. ده بی عاره قم کردبا به لام ئیسک عاره قی له کوئی بوو.

له شم قورس بوو. ئاورم داوه سی که س خو یان لێ کردبوومه کیش. یه کیان ده گریا. یه ک خه وتبوو. ئه وی دیش ههر ده پارایه وه و چاوی له ده ستم بریبوو. رقم هه ستا، ده ستم راوه شاندا.
ئه وه ی خه وتبوو راجله کا، جنیویکی دامی و بوی ده رچوو.

ئه وه ی ده گریا تیفیکی لێ کردم و پیش ئه وه ی له پیچی کۆلانی کدا ون بی، ئه مه م له لیوه کانێ هه لگرت: "سه گ بابی سوور".

ئه وه ی مابوو جه حیلێک بوو به پروام هه قده یان هه ژده سال ته مه نی بوو. ئه گه ر پروام مابێ. به راستی له شم توانای نه مابوو. به ئاواتی ئه وه ی ئه م جه حیلهم له کۆل بیته وه پر به هیز ده ستم راوه شاندا. به لام وه ک دۆخینی ک که گریی کۆنی تیکه ویته، ئه ویش وه تر، زۆر تر پیمه وه ده نووسا.

قنج بووه. له پیشم راوه ستا. به قه د خۆم ده بوو، ریک چاومان له یه کتر بری. چاو ته نیا زمانیکه که درۆی پی ناگوتری. زۆر شتی پی ناساندنم. نه داری، جه زلیکه ری، خه م، ته نه انه ت که سایه تیشم هه موو پیکه وه له چاوی ئه م کوره یا دیت و زۆر شتی که ش.
- ئه ری بو له کۆلم نابیه وه؟ تۆش وه ک من...؟

ولامی نه دامه وه. چاویکی له ده ستم بری و ده موو چاوی گرژ کرد. بلایی تاوانی ئه وش له ئه ستۆی من بی!! له م فکرانه دا بووم کوتوو پر راجله کام و دیتم کوره ده روات ولیم دوور ده که ویته وه. ده ستم رووت ببو. ته واوی گیانم ئیشیکی پیداهات وه بیرم هاته وه ده بی په سیویک په یدا که م. به دووی دا رۆشتم تا ئه وه ی له ده ستم دا بوو لێی

وه گر مه وه. رووی کرده چۆنگه یه ک جیگایه کی دارووخواو. خۆی له سووچیک راکشا بوو. دهستم به یه خه یه وه گرت. پام وه شاندا: "بۆ دهستت خالی کردم؟ زووکه بمره وه".

جوابی نه دامه وه. سه رم به سنگیه وه نا. له به رد ییک بی سرته تر. ته نها سه د هه نگاو له پیش منه وه بوو به لام ده تکوت سه د سه له مردووه. له باوشم گرت تا وه کو گه رمی که مه وه. دواپۆژ خه لکی شار ده یان گوت: "دوو کهس که یه کیان جه حیلێکی حه قده یان هه ژده سال بووه سه نکووبی کردووه و ئه و ساقییه خوین تاله ش ره گی خۆی لیدا وه هه ردووک له په سیویک دا" (مردوون).

سه ید که یوان قوره یشی

ه و

"نان"

شه ودره نگانې، درگای ماله که، به هیواشی نه کاته وه. به ئه سپایی، بی هیچ تهق و توقی، نه چیته ژوره وه. له دلی نایه گلپه که هه لکات. جله کانی داده کهنی و یه کراست نه چیته نیو جیگه که یه وه. ژنه که ی نه پرسې: "نانت خوار دووه؟" نه یژی: "خوار دوومه!" باوه شی پیداده کا... له خه و دانه چله کی، بوچه ند چرکه یه ک، له نیو پیخه فه که جو له جو لی دی. بی دهنگ، بی جو له، پائه وه ستی، جو له له پیخه فه وه نایی. پیخه فه که نه کیشیته سه ریاندا، به ئه سپایی جله کانی له بهر نه کا، له دلی نایه گلپه هه لکا. ژنه که ی به دهم خه وه نه پرسې: "ته وه نه روی؟" نه یژی: "ته وه من نه روم!" "نان ناخوی...؟" "نا!" له مال دیته دهر، ناسمان هیشتا لیل و کولان نه نگوسته چاوه...! شه و دره نگانې نه گه ریته وه بو مال. درگا که نه کاته وه، به هیواشی نه چیته ژوره وه، مال تاریک، له دلی نایه گلپه که بکاته وه. بی دهنگ جله کانی له بهر داده کهنی، نه چیته نیو جیگه که یه وه. ژنه که ی نه یژی: "نانت خوار دووه؟" نه یژی: "خوار دوومه، خوت چی؟" "خوار دوومانه!" باوه شی پیداده کا...! له خه و دانه چله کی، بوچرکه ساتی بی دهنگ، جو له ناکا، هه لته ستی، جله کانی له بهر نه کا. به ئه سپایی له نیو ژوره که نه چیته دهر وه، له دلی نایه گلپه که هه لکا.

- "نان ناخوی؟"

- "نا!"

له مال نه چیته دهر، کولان تاریک؛ نه نگوسته چاوه...! شه و دره نگانې نه گه ریته وه بو مال، درگا نه کاته وه، به هیواشی نه چیته ژوره وه، مال تاریک، له دلی نایه گلپه که بکاته وه. بی دهنگ جله کانی داده کهنی، نه چیته نیو جیگه که یه وه، هیچ دهنگی له ژنه که یه وه نایی، هیچ جو له یه ک نیه...! به بیان له خه و دانه چله کی، بی خسه جله کانی له بهر نه کا، مال تاریک، نان ناخوا، له مال نه چیته دهر...! شه ودره نگانې ماندوو نه گه ریته وه بو مال. درگا که نه کاته وه، به هیواشی نه چیته ژوره وه، مال تاریک... هیچ جو له یی نایی، به دهنگیه کی کز نه پرسې: "نانتان خوار دووه؟" هیچ جوابیک نابیسیته وه، گلپه که نه کاته وه، پیخه فه که له سه ریان لائه بات، خوی نه داته عه رزا، باوه شیان پیداده کا؛ ژنه که، کورپه که ی گرتوته سینگه وه، مه مکی ها به دهمیه وه... کورپه، چاوه کانی نوقاندوووه و ژن؛ چاوه کانی بوسوچیکي نادیارى ناسمان دهرپه ریوه...!!

سه یفولا ساعیدموچشی

و

وو

"داوگه"

له گهڵ دهركه لیدانی، به رهو پیری دهچی و له سه ریوه ههرا ده که ی: "تهوه هاتم، وه ره ژووره وه سه رمات نه بی" پیداو یستیه کانت هه لگرتوو هه ماوه مه قنه و له چکه که ت، ته وانیش به دم رپوه له سه ر ده که ی. ناتهه وی دیسان تووره ی که ی. حه ولته تاله موویه کت دیار نه بی.

لیدانی دلێ ماوه یه که له کزی داوه، دوا جار حه کیم گوتی: "تابی تووشی دله پراوکی و دلمه ندی بی!" ده ترسی! ده ترسی وا هه ست بکا ته و که سه ی ئیمانی پییه تی و روحمی پیکردو دلێ له کار نه خست بیتوو نه توانی ته ولادی سالخی بو په روه ده بکا؛ ته مچهل وه بهر روحم و به زه یی ته و نه که وی، ده لێ: "من به هه موو مه ودای ته مه نم حه ول و ته قه لای ته وه م بووه خودام لێ پازی بی، قه ت جوابی دلێ خۆم نه داوه ته له بهر ته وه ی نه وه کوو دلێ ته و زاته پاکه م لێ پرهنجی." هه وه لێن و ئاخو جارت نییه ته و قسانه ی لێ ده بیستی، دلت نایه چکوله ترین خه وش له باوه ره کانی خه ی، مل ده له قینی بۆی ده لێی: "دایه گیان ناهیلم سه رشوپی لای په روه ردگارت بی!" دیسان ژنه شه له که و کو ره کویره که ی له بهر ده رکه ی مزگه وت سه رما برده له بوون، له بهر ده رکه ی مالی خودا، که س نییه به هاواریان بگا.

خۆزگه به و هه موو هیزه وه بوخوی فریای ته و داماو ه که وی !!!

بریک راده مینی. بانگت ده که ن: "ده برۆ که م به لای ته وان ه وه مه حته ل به!"

بینای مزگه وته که زۆر سرنج پراکیشه؛ ته و ماوه یه رۆژ نییه که لێن و کولینی سه یر و سه مه ره ی وه بهر چاوت نه که وی، بنمیچی بیناکه به شیوه یه کی زۆر ته فسووناوی نووکی تیژ بوته وه و روو به سه رییه. ده لێی ته ویش هه ردوو ده ست و سه ری هه لێناوه ده پارپته وه، مناره کانیش رووه و ئاسمان هه لکشاون. ته وانیش هه ر ته و مه به سه ته یان له سه ر دایه!

ژنیکی پرچ - وه ک له چکه که ی - سپی له په نات داده نیشی، به رده وام پرسیا رت لیده کات. هیچ کام له حه ره که و پیته کان ناسی، هه ره له به ره ناکاته وه!

له گهڵ هاتنه ژوورپی مامۆستا که یان، سمتی هیچ کام له ژنان له سه ر عه رز نامینی، هه موو ته قه لای بهرچا و بوون تریانه...

لیره به له بز ی شیرینتره وه ده دو ی! پیمان ده لێ له گهڵ خویندنه وه ی من ده ست له سه ر وشه کان دانین و سه ر هه لمه هیئن!

تۆ پێویستت بهوه نییه؛ چاو له مامۆستا دهبرێ. ئهویش پێویستی به سهرداخستن نییه؛ هاوکات دهخوینیتتهوه و چاو دهگیرێ، له سههر تاک به تاکیان ئیستیک دهگرێ، بهردهوام دهخوینیتتهوه، له پر چاوی زهق دهبیتهوه. وهک ئهوهی ژنیکی پروت بیته پیش چاوی، گیلینهکانی له جهغزی چاوی دهردهپهڕێ و شکلی خۆی نامینێ، سورایی نا خوین سپیایی چاوی دادهگرێ، له گهڵ خویندنهوهی ئایهتهکان، دانهچیره دهکا و دوو ددانی به ههردوو قهراغ لیوی خوارهوهی دا درێژ دینه خواری و خوینیکی خهست بهملاولای لیوهکانی دا شوپ دهبیتهوه. مۆمیکی ههڵکراو له سووچی خواری، نزیك تۆ، دادهگیرسی، دهستت داوتی پێ کهوتوو، دهنگی ژنان و مامۆستا تیکهڵ دهبن و وهک هوهوهوی دهرویشان دهلۆرین، له چوار گوشهی مزگهوتتهوه دهست نین پهت و گوریسی ئهستور نا ماری رهش و سوورباو ده میان دهکهنهوه و دین بین ده نین به خوینی لای لیوی، سههری له نیو دهمی یهکیکیاندا ههڵدهکهنری، دهنگی ههر دێ و نابریتهوه. له بلینگۆ و منارهی مزگهوتتهوه و، له ههموو بلینگۆکانی شار بهگشتی دهنگی قورئان خویندنی ژنان و پیاوان تیکهڵ دهبن. ئاپۆرهی خهڵکی دهسته دهسته بهرهو مزگهوتتهکانی شار پێ دهکهن؛ کهس هیچ نابیستی له دهنگی ئهوان زیاتر، مندالان په لکیش کراون و بهزۆر به سههر خاک و خۆل و خیز و بهردی گهڕهک و شهقام دا رادهکیشرین، گیانیان شه لالی خوین دهبن، زۆر کهس چاوی له بهر قور ديار نییه و بهر دهمی خۆی نابینێ. زۆر کهس له بهر تیژی دهنگه که پهردهی گوپی دراوهو نابیستی، ههر بهدوای ئهوانی دیکه دا ههڵدی...!

تهمیکی لیڵ و کوشهنده به سههر شار دا کشاوه. ههناسه توند دهبن و به ئهسته م دێ و دهروا... دایکت دلی له لیدان کهوتوو...

چنوو ناسری

ی ی

- جوان سەرنج بدەن! (واتە ھەم دوو نووقتەى سەرىبەك و، ھەم بۆر، پىكەو ھەلەيە)
ئاوا درووستە:

گوتم: "جوان سرنج بدەن!"

ھەرۇھا تەقەلەكانىش لە سەرەتاي دىالۆگەكان جىبابكەنەو.

-ئاوا نا!

- ئاوا!

-- ئاواش ھەلەيە، دوو تەقەل (..). بۆ سەرەتاي دىالۆك درووست نىيە. دەبى يەك تەقەل بى (..).
۸ - لەزمانى كوردیدا دوو بزوين بەدوای يەكدا ھەلەيە. بۆ نموونە ئەم وشانە ھەلەن: كۆپرا، كۆوا، كۆى،
كۆيم... ئاوا درووستن: [كۆپرا، كوا، كۆى، كۆيم...]

۹ - ئاھيش ئاوا دەنووسرى: ئاھ، نەك ئاوا: اه [لە زمانى كوردیدا "ئا" ئاوا نانوسرى: "ا". ئەو ھەش "ە" ئەيە،
نەك ھى. ھى ئاوا دەنووسرى "ھ"]

۱۰ - ئەم (؛) نوقتە كۆمايە (خالبورە) بۆ تەختەكلىلى ئىنگلىسىيە، نەك كوردى، زۆر كەس پەچاوى ناكات،
لەكاتىكدا ئەم خالبەندىيانە زۆر گرنگن و دەبى زۆر گرنگيان پى بدەن.
- ئەم بۆر و خالبۆرانە ھەلەن: ؛ ،
- ئەمانە درووستن: ؛ ،

۱۱ - تەكايە ھىماى سەرسوورمان و پرسىيار و نوقتەكانىش (خالەكانىش) بە سەرەتاي رستە نوپىيەكانتانەو
مەنووسىنن. بۆ نموونە:

- من رۆيشم. تۆ ھاتى (ئەو ھەلەيە)

- من رۆيشتم. تۆ ھاتى (ئەو درووستە)

- من برۆم؟! تۆ لىرەبى؟! (ئەو ھەلەيە)

- من برۆم؟! تۆ لىرەب؟! (ئەمە درووستە)

۱۲ - ئەم خالانە و كۆمەلەك خالى دىكە، كە ئەگەر تەنیا سەعاتىك كاتيان بۆ تەرخان بكەن و لە ئىنتەرنىتدا
سىرچ بكەن، زۆر ھەلەى نووسىن و رېزمان و رېنوستان چارەسەر دەبى.

تېبىنى: ئەو كەسەى ئەم تايبەتمەندىيە گشتىيانە پەچاوەكات، لە چىرۆكەلەدا چىرۆكى بۆ بلاو ناكرىتەو.
ئەو خالانەش وا باس کران "سەلىقەيى و مەندەراوردى" نىن بەلكوو ياساى گشتىن و ھەك چۆن بۆ لىخورى
ماشىن دەبى ياساكانى لىخورىن بزائىن و پەچاويان بكەين، بۆ نووسىنىش دەبى ئەو ياسايانە بناسىن و، بۆ
ئاسان خويندنەو ھەى دەق (لىخورىنى دەق) لەلایەن خويئەرەو دەبى پەچاويان بكەين. بەوھىوايەى
نووسەرانى كوردىش ھەك ولاتان گرنگىي زياتر بە روالەت و پرستىژى كارەكانى خويان بدەن!

به نامر و ههروا

■ ناسر فهتحي / كه رگي:

خودا داي و له شوانيي خه لكه وه بوو به شواني مه پ و مالاتي خوي. دواي ماوه يه ك بو ئه وه ي بو خوي بتواني كارووباري پشت كاميرا راپه ريني، ناچار بوو شوانيك بگري.

هه ر بو يه ئاگادارييه كي به م شيوه يه بلاو كرده وه: "ئاگاداري! شوانيكي خيزاندارمان پيوسته!"

■ جههانگير خه لوه تي / ته لاقى نودشه يي:

كابرايه كي نودشه يي ته لاقى خستوو: خودي ترامپيش دولا ر بسيني زه ره ري تيا ئه كا!
يه كي تريش له جوابيا ئه لي: ته لاقم كه وتبي دولا ر بيشيدوزيته وه هه ر زه ره ر ئه كا!

▪ لوقمان - بۆکان

دهلین له دهیهی شیستهکان به شه خۆراک (سهمییه) بۆ خه لکی دێهات هاتبوو. زستانی پوئیکیان ده دانئ و هاوینیش سوودیکیان وه سه ر ده خست و لییان وه رده گرتنه وه. ئه ویش هی زۆر دێهاتی خه لکی بۆکان ده دران به حامیلیکی میراوی به نیوی کاک زاهد. رۆژیک به یانییه کی زوو، خه لکی دئی دین و له کوچهی به رامبه ر به دووکانی کاک زاهد داده نیشن. کاک زاهدیش نه ده لئ هه یه و نه ده لئ نییه، هه یچ. خه لکیش تا لای نیوه رۆ له سه ر عه رز داده نیشن. ئه ویش کاک زاهد درهنگانیک سه ر له ده لاقه ی دووکانه که ی ده ر دینئ و ده لئ: برۆن پوول نییه!

جا ده لین هیندیک له خه لکی شاریکه ند هه لده ستن قوونیا ن ده ته کینن و ده لین: کورپه هه ستن با برۆین، چمان داوه له و حه رام و ته رامه!

ئه وه تا نیوه رۆش له به ر ئه و سوورتاوه له وئ دانیشتبوون.

▪ هیوا فه تحیا ن - سه قز:

بۆ رۆژی زمانی دایکی!

دۆستیکم له تاران گه وره بووه و واتای زۆربه ی وشه کوردیهه کان نازانی. یه ک دوو سا له گه راوه ته وه سه قز، هه لبه ت زۆر هه ول ئه دا که هه نبانه ی پر بکا له وه شه ی جوان و کۆنی کوردی. شه ویکیان له مالی ئه وان بووین و نازانم چوون بوو من وشه ی "شیف"م به کار برد، له منی پرسی: ئه رئ شیف یانی چی؟ منیش بۆم شی کردۆ که شیف یانی جووت کردن و هه لگراندنه وه و ژیر و روو کردنی خاک!

زۆری پی خۆش بوو ئه و وشه ی تازه فیری ببوو له ره ستیه کدا به کاری بینئ بۆیه رووی کرده خیزانی و وتی: مریه م بیم شیفت که م!؟

■ "...

خۆ من پیاوی ئەم قسانە نەبووم؛ من چی و ناشقی چی؟! هەمووی خەتای حەسەنەسوور بوو. ئەوەندە هاتە بن گویم و باسی کچەتیو مچەتیوی کرد هەتا منیشی تێوەتلاند!
نەسرین کچیکی کورتهبالای سەوزەلەهێ چاو و برۆ ڕەش بوو. زۆر لە هەقالانم دەیانکووت جوان نییه. بەلام

من وام دەزانی خودا لە دونیادا کەسیکی

تری لە وینەهێ نەسرین درووست نەکردوو. وایانم هێ ئەو بوو قەت لە ژیانمدا کەس پێی نەکوژیووم "خۆشم دەوێی".

هەموو ڕۆژی بۆ دیتنی لە دێی خۆمانرا

دەهاتمه بۆکان. ئەوکات وەک ئیستا نەبوو

ماشین زۆر بێ. لەو گوندە بەقورپگیراوەی ئیمە تەنیا یەک "مینیبوس"ی تێدابوو ئەویش تا من لە خەو هەلدەستام و دەکەوتمه خۆ، بەجێی دەهیشتم. دەبا من گشت ڕۆژی لە نیودی پرا هەتا سەرچادە بەپێیان بڕۆم. لەویش دەبوو چەند سەعات لە

قەرەغ جادە رابووستام تا ماشینیەک بە خیری خۆی سواری دەکردم.

ئەوکات کچ و کورپی وەک من و نەسرین کە نەماندەتوانی راستەوخۆ پیکهوه قسان بکەین، لە ڕینگهێ ئالوگۆری

نامە پەیهوندیمان پیکهوه دەگرت.

دەبوا چەندین جار ئەمسەر و ئەوسەری

کۆلانم بکردبا تا دەرفهتیکم بۆ بپرخسێ و

بتوانین نامە ئالوگۆر بکەین.

کەس دەردی بە من نەدابوو، "پورەفاتم" نەبێ؛ هەموو ئیوارەیهک دۆشهگیکی سووری لەبن قوونی خۆی دەخست و تا

درنگانیەک دادەنیشت و سەوزی پاک دەکرد.

هەموو جاری دەهاتم پێش بە مامەعەلی

مێردی بگرم و بلیم: کاکه ئه وهه مووه سهوزیهه چیه به قوربان؟ بۆ مه عیده تان خراپه کاکه!
چهند مانگمان بهم شیوهیه تیپه پر کرد بێ ئه وهی که ده ممان له هیچ کهوتبێ! چهند
رۆژیک بوو نه سرینم نه ده دی؛ ئه ی خودا

بلی له کوئی بێ؟ ده تکوت جاوم ناو ته وه و هه ر ئه مسه ر و ئه وسه ری کۆلانم ده کرد.
باوکی نه سرینه خاتوون، سێ ته گه ری پێ بوو و نه وتی بۆ مالان ده برد. پیاویکی خریلانیه ی
چوارشانه بوو که هه میشه ده تکوت گۆلبینه خنه، ئه وه نده ره ش
و چلکن بوو.

ئێواره یه ک له نیوه راستی کۆلان که دا لووتم ته قی به لووتیه وه. به مۆره وه چاوی لی کردم.
سه رم داخست و هه نگا وه کانم خیرا تر کرد. چهند میتریکم ما بوو بیگه مێ بانگی کردم: هۆی
هه تیوه!
- به لی؟

- به لی و قوزه ئفورت، ئه وه ماندوو نابێ رۆژی هه زار جار لیره وه دی و ده رۆی؟!
هه تیو به خودا پیم عه یبه ده نا هه ر لیره
ده تگیم!

- تو له جیی بابی منی و هه زار شه قیشم تیپه لده ی، لات لی ناکه مه وه.
به م حیزه حیزه خۆم په رانده وه. باوهر به فرموون له ترسان دلّم وه ک قوونه چۆله که لپی ده دا.
به په له خۆم گه یانده به رده رکی ئیستای (فنی حرفه ای) که ئه وکات شوینی را وه ستانی
موسافیره دیهاتییه کانی ناوچه ی فه یزوللابه گی بۆکان بوو.
ئێواره بوو و گه ییشتمه وه گونده که مان و

یه کسه ر چوومه به ر حه وز و له سه ر به ردیک تا درنگانی شه و دانیشتم. ئه وه نده له میژبوو
بیکار و بێ بار بووم، خه جاله تیم له باوکم کیشا بچم به رامبه ری دانیشتم.
ئه وشه وه نه متوانی بخه وم، هه ربۆیه به یانی زوو فریای مینیبووس که وتم.
هیشتا دووکان و بازار به ته واوی نه کرابوو گه ییشتمه بۆکان. له لای ته په ی
که مه ربه ندی دابه زیم و پاش تیپه پر کردنی چهند کۆلان چومه به ر درگای مالی حه سه ن. هه ر
ئه و که سه ی ئه م ژانه سه ره ی بۆ من په یدا کردبوو؛

- چۆنی حهسهن؟

- چۆنی برا؟ وهره ژووری ههوالی زور گرینگم پێیه.

له گیرفانی پاتۆله کهی که به دیواره کهدا ههلواسرابوو نامهیه کی ده رهینا. ئه وه هه تیوه هه میسه ی خودا، بزه له سه رلیوی بوو، بویه له دلێ خۆمدا کوتم: نا، به خودا شکور هه یچ له وه ناچی هه والی ناخۆشی پێ بێ.

ئه وه نده ی یه ک و دوو نامه م خۆینده وه

که به م شیوه یه نووسرابوو:

باوکم هه لێ پێچاوم ده بێ میرد بکه م به

کورپی پورم. هه یچ رینگایه کم نه ماوه ده بێ

قه بوولێ که م. تۆش ئه و پیاوه نی بمه وی

له وه زیاتر له پرووی دایک و بامدا راوه ستم. چه ند جار به لێنیت دا که بێیته داواکاریم، به لām ته وای قه ول و به لێنیه کانت به درۆ ده رچوون (راستیه یی ده کرد). تکایه من له بییری خۆت به ره وه.

ئه ورپۆزه هه تا نیوه رپۆ له دووکانی براده ریک دانیه ستم. نیوه رپۆ چوومه گاراژ،

مینیبوسه که خه ریک بوو ده رپۆیه ست.

خۆم هاویشه نیو ماشین. به بیانوی

ئه وه ی که سه رم دێشی په رده م کیشا

به سه ر ده م و چاوی خۆمدا و یه کبین هه تا ئاوییی خۆمان گریام.

گه ییستمه مانی، دیتم باوکم به ته نی دانیه ستووه. زۆر به کزی سلاوم کرد و چووم دانیه ستم و پالم دا به کۆله که که وه. باوکم گوئی له رادیو گرتبوو. چه ند جار سه ری هه لێنا و چاوی لێ کردم، به لām من قسه یه کم پێ نه بوو بیکه م.

به کوته په رپویه ک نیوچاوانم تووند جه راند تا توژی له ژانه سه ره که م که م بێته وه.

باوکم دهنگی رادیوکه ی که م کرده وه و

کوتی: رۆله! شتییک پرووی داوه؟

- نا بابه

- چی بووه ئاخرا؟

- هیچ

- ئەی بۆ گریاوی؟

- کوا نه گریاوم

- ئەوه نییه چاوت وهک گۆمی خوینی لی هاتوو.

چهند مانگیك بوو دایکم عه مری خودای کردبوو و ئەوهم کرده به هانه و کوتم:
بابه، دلتهنگی دایکم و له بهر ئەو گریاوم.

باوكم چهند ههنگاوێك له سهه چۆك لیم

هاته پیش و دوو دهستی له سهه روومهتم دانا. پاش بیست و چهند سال، ئیستاش
گهرمای ئەو دهستانه له سهه روومهته قووپیوه کانم ههست پی دهکم.

به ههزار نقه نهق درکاندم کیشه که چیه.

وهک سوالکه له بهر باوكم دهپارامهوه

به لام به داخهوه باوكم قه بولی نه کرد.

کوتی: رۆله! کچی رهسوولی خزمی خۆمان ههیه، بۆ بچین بیگانه
بخوازین؟ باوکی، ناسیاوی خۆمه و پیکه وه دروینه مان کردوو و به باشی دهیناسم
و دهزانم چۆن پیاویکه.

باوكم ئەوهندهی تاریفی کاک رهسوول کرد که بۆ ساتیک له بیرم چوو قه راره

بچم داوای کچی ئەو بکه م، وامزانی بریاره له گه ل کاک رهسوول ژیا نی هاوبه شی
پیک بینم!

ههر ئەو نه ریته کۆن و دهست و پی گره

نه یهیشته له گه ل ئەو که سهی خۆشم

دهویست پیک بگه یین.

ئێستا له خودا بهزیاڤ بێ، له گههه له خزمه کههه له خۆمان ئهوه خه ریکین ژیاڤی
سه گمه رگی ده بهینه سه ر!

خۆ هه چیش نا کره، خزمی خۆمانه! نا کره له خزمایه ته و دۆستایه ته به چهن دین
سه له

به خهینه ژیر په سیار. باوکی له گههه باو کم
دروینه هه کردووه و دایکیشه له گههه دای کم ده سه ته خوشک بوون!

ته بهینه 1: ناوی نو سه ره به به ته له سه ره داوا ی خۆی نه در کینه درا

ته بهینه 2: "ره سوول" ناویکی خوا زراوه

▪ سه رچاوه ی سه توونی "به ته می چیرۆک: ["کانالی ته به گرامی" یا قسه ی خوش ون نه به](#)"

📷 Sirvan Hamidi